

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 2000
Fax 9931 2009
www.limfjordsraadet.dk
stab.miljoe@aalborg.dk

Forum Limfjordsrådet – Embedsmandsgruppen

Tid 9. november 2012, 10.00 – 14.00.

Sted Aalborg Kommune, Stigsborg brygge 5,
9400 Nørresundby, lok. 160.

Deltagere Brønderslev, Asger Nielsen
Frederikshavn, Claus Riber Knudsen
Hjørring, Peter Risegaard Jakobsen
Jammerbugt, Henrik Damsgaard
Mariagerfjord, Bjarke Jensen
Rebild, Bo Lodbjerg
Skive, Per Schriver
Thisted, Flemming Bach
Vesthimmerland, Elise Stilling

Sekretariatet, Michael Damm
Sekretariatet, Charlotte Heldorf Rønn
Sekretariatet, Torben Bramming Jørgensen
Sekretariatet, Niels Vedel

Afbud Herning, Anders Debel
Holstebro, Flemming Lehbert Sørensen
Ikast-Brande Kommune
Lemvig, Claus Borg
Morsø, Arne Kirk
Randers, Lars Sandberg
Struer, Torben Mølgaard
Viborg, Jørgen Jørgensen

Mødeleder Michael Damm

Referent Niels Vedel

Udsendt 15. november 2012

**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt.

2. Klimatilpasningsplaner

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Kommunernes tilgang til udarbejdelse af klimatilpasningsplaner drøftes

Baggrund:

Ifølge Regeringsgrundlaget skal alle kommuner udarbejde en handlingsplan for klimatilpasning inden udgangen af 2013.

Der er nedsat et rejsehold der gerne tager ud og vejleder kommunerne i arbejdet med denne opgave. Det primære formål for dette Rejsehold er at bistå de enkelte kommuner og forsyningselskaber i arbejdet med disse handlingsplaner.

Under punktet drøftes status, hvordan opgaven hensigtsmæssigt gribes an organisatorisk / procesmæssigt, relationer til vandplanarbejde og andre kommunale interesseområder, tidsplan m.v.

Det bemærkes at forhandlinger mellem KL og regeringen om klimatilpasningsplaner har trukket ud. Ifølge tidsplanen skulle der fremlægges et lovforslag i efteråret 2012, men arbejdsgruppen er endnu ikke blevet enige herom.

Sekretariatet orienterede om, at Holstebro ikke ønskede et samarbejde om klimatilpasningsplaner i regi af Limfjordsrådet.

Det blev besluttet at "Klimatilpasningsplaner" bliver et fast punkt på embedsmandsgruppens dagsorden med sparring, gensidig orientering og identificering af eventuelle fælles problemstillinger. Punktet tænkes afholdt på "erfa-niveau" uden brug af sekretariatstid, men som en del af kommunesamarbejdet.

Nogle temaer kunne være oplagt at diskutere i kommunesamarbejdet herunder:

- ***Fællesholdning til tab af strandenge som følge af vandstandsstigninger.***
- ***Kompensation i forbindelse med vandløbsindsatsen.***
- ***Forurenede grunde – Hastigheden og prioriteringen af oprensning af forurenede grunde.***
- ***Fælles holdning til Lukning af Thyborøn kanal.***
- ***Fælles holdning til digebyggeri.***

- **Datagrundlag.**

På næste møde præsenterer Aalborg Kommune klimastrategi 2012 – 2015, Forebyggelse og tilpasning.

Limfjordsrådet orienteres om beslutningen på næste Rådsmøde.

3. N-vådområder

Indstilling:

Sekretariatet indstiller:

- Fremdriften i vådområdeindsatsen vurderes af Embedsmandsgruppen med henblik på en tilkendegivelse herom til Limfjordsrådet.
- Eventuelle forslag til ændringer i styringen / strategien omkring indsatsen drøftes med henblik på tilkendegivelse fra Embedsmandsgruppen herom til Limfjordsrådet.

Baggrund:

Fra 11.07.2012 til Limfjordsrådets møde 05.10.2012 var der forsinkelse/udskydelse på 10 projekter med op til 3 måneder.

Fra 05.10.2012 til d.d. har der været forsinkelse/udskydelse på 12 projekter med op til 4 måneder (muligvis mere). Forsinkelserne skyldes:

1. Naturstyrelsens krav om supplerende fosforundersøgelser jf. revideret anvisning (10 projekter / realiseringsansøgninger).
2. Udfordringer i forbindelse med sammentænkning af N- og P-vådområdeindsatsen (2 projekter / forundersøgelses startdatoer).

Ud over ovenstående har der været Lodsejerudfordringer i ét projekt og behov for ændret scenarie som følge af værdifulde riggær i et andet projekt.

Per 1. januar 2012 var der jf. den dengang gældende Vandoplandsplan for Limfjorden forventning om, at 23 projekter (239 t N/år og 1.790 ha.) ville være realiseringsansøgt per 1. januar 2013.

Frem til d.d. er der alt i alt ansøgt realisering af 13 projekter (121 t N/år og 1.046 ha.). Der forventes jf. gældende VOP ikke yderligere realiseringsansøgninger indsendt i 2012.

Per 1. februar 2013 forventes det jf. gældende VOP at følgende projekter er realiseringsansøgt:

- Stubdrupbæk og Stubdrupbæk Åholm (bliver ét projekt)
- Elkjær
- Sillerslev Kær, Sillerslev å og Sillerslev Sø (bliver ét projekt)
- Simested Å udspring (Bradstrup Sø)
- Fiskbæk I-III
- Lindenberg å udspring
- Gørup Enge

Alt i alt forventes det således nu, at der per 1. februar 2013 er ansøgt projekter svarende til 187 t N/år og 1.699 ha. i oplandet til Limfjorden.

Bilag:

Kopi af gældende Vandoplandsplan vedlægges dagsordenen.

Der blev opfordret til, at hver enkelt kommune konkret vurderer og tager stilling til om man tror på, at projekterne kommer igennem.

Embedsmandsgruppen mener, at der bør handles proaktivt. Inden der udarbejdes en egentlig indstilling til Limfjordsrådet ønsker Embedsmandsgruppen:

- *En dybere analyse af rammevilkårene og hvad der bør laves om.*
- *Et overblik over status i andre oplande, herunder Statens vådområdeindsats.*

Dette afklares til næste møde i Embedsmandsgruppen, hvor punktet diskuteres påny

4. Fosfor ådale.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at fremdriften i fosforvådområderne drøftes.

Baggrund:

Tidsplanen for fosforådalprojekterne har været meget stram. 25 % skulle være gennemført inden 1. november.

På grund af tekniske problemstillinger, mangler i tekniske anvisninger m.m. er fem projekter forsinket tre måneder i forhold til denne deadline. Kommunerne har dog udarbejdet et notat med foreløbige beregninger af fosforbalance og omkostningseffektivitet for etablering af ådalene med henblik på gennemførelsen af Naturstyrelsens erfaringsopsamling i relation til den fremtidige P-ådalsindsats.

Sekretariatet gennemgår de foreløbige erfaringer med P-ådalsindsatsen i oplandet til Limfjorden.

Bilag:

Opdateret P-vandoplandsplan og følgebrev vedr. forsinkelser på fem P-ådalsprojekter vedlægges dagsordenen.

Embedsmandsgruppen mener, at Limfjordsrådet også for P-ådale bør være proaktiv og melde problemstillinger åbent ud.

Rammevilkårene er ikke på plads. P-ådalene er økonomisk dyre og de naturgivne forudsætninger som vejledningen foreskriver i forbindelse med etablering af P-ådale er ikke tilstede i det nordvestjyske.

Ovenstående gør det vanskeligt at motivere medarbejderne, der på forhånd kan se, at grundforudsætningerne for etablering af en P-ådal i oplandet til en given sø ikke er tilstede.

5. Arbejdsgruppe vedrørende input omkring virkemidler i 2. generationsvandplaner.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at der nedsættes en arbejdsgruppe vedrørende input omkring virkemidler i 2. generationsvandplaner.

Baggrund:

Naturstyrelsen afholdt den 28. september 2012 en konference om videreudvikling af det faglige grundlag for de danske vandplaner. Ida Auken talte for en åben proces i 2. generations vandplaner med dialog og fokus på løsninger. Der var fokus på målrettede indsatser og afklaring af mulighederne i nye virkemidler herunder, kompensationsopdræt, stenrev, målrettet placering af virkemidler, konstruerede minivådområder og drænfiltre, udtagning af lavbundsarealer etc.

Poul Roesen foreslog på ovennævnte konference, at nye virkemidler blev testet i Limfjordsoplandet (i en form for testcenter), hvilket der var stor interesse for fra oplægsholdere, herunder vicedirektør Helle Pilsgaard (Naturstyrelsen).

På sidste Limfjordsrådsmøde var der enighed om, at der skal arbejdes videre med at få afklaret/testet mulighederne i alternative virkemidler, modelværktøjer m.v. i oplandet til Limfjorden. Limfjordsrådet kunne i den forbindelse have en rolle lig den, der nu er aftalt vedr. stenrev.

Interesse for arbejdsgrupper / deltagelse i finansierede projekter, der starter op i regi af Limfjordsrådet blev kort drøftet.

Henrik Damsgaard deltager i arbejdet omkring stenrev.

6. Projekt om kortlægning af landbrugets kvælstofafstrømning til Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at Embedsmandsgruppen

- Anbefaler Limfjordsrådet at rådet ikke er ansøger på et sådant projekt.
- Drøfter og giver anbefaling vedr. rådets rolle i et sådant projekt.

Limfjordsrådet har modtaget en opfordring til at deltage i projekt om "Kortlægning af landbrugets kvælstofafstrømning til Limfjorden". Der er tale om en videreudvikling NIRAS projekt om kortlægning af sårbare områder, der tidligere er præsenteret på møde i Embedsmandsgruppen.

Forespørgslen går på om Limfjordsrådet kan være ansøger på et sådant projekt.

Bilag:

Projektbeskrivelse er ved at blive opdateret og vil blive eftersendt.

Opdateret projektbeskrivelse og følgemail blev omdelt på mødet (vedlægges referatet).

Embedsmandsgruppen mente ikke, at Limfjordsrådet skal være ansøger på projektet.

Der var enighed om, at Naturstyrelsen som vandplanmyndighed bør være bestiller af et sådant projekt. I den forbindelse bør Naturstyrelsen tænke projektet sammen med øvrige tiltag til afklaring af datagrundlag m.m. i forbindelse med processen omkring andengenerationsvandplanerne.

Det bør endvidere være vidensinstitutioner/-personer, der sikrer den faglige gennemførelse af projektet, mens den lokale forankring bør sikres i en følgegruppe. Sidstnævnte kan bidrage med, at slutproduktet også bliver operationelt.

7. Brev til Fødevarerminister Mette Gjerskov vedr. landdistriktsprogrammet 2014-2020.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppens anbefaler Limfjordsrådet at godkende udkast til brev til Fødevarerminister Mette Gjerskov.

Baggrund:

Fødevarerministeriet har den 11. oktober 2012 afholdt en workshop om forventningerne til det kommende landdistriktsprogram (2014-2020). Det nye landdistriktsprogram forventes tidligst vedtaget i sommeren 2013.

Miljøminister Ida Auken har i forbindelse med 2. generations vand- og naturplaner introduceret de fem vandveje, hvoraf den fjerde omhandler folkeligt engagement. Miljøministeren har til Altinget forklaret, at der i de enkelte vandoplunde skal være større mulighed for selv at sammensætte virkemidler og at de lokale mål enten kan være forankret i kommunerne eller lokale vandråd som i Sverige.

Det nye Landdistriktsprogram skal såvel som Fiskerifonden understøtte 2. generations vand- og naturplaner. Det vil i lyset af ovenstående være relevant med et landdistriktsprogram, der er mindre bureaukratisk med færre ansøgninger i forbindelse med vandplanindsatsen og generelt mere fleksibilitet i finansieringsformerne.

Bilag:

- Udkast til brev til Fødevarerminister Mette Gjerskov eftersendes.

Det blev besluttet, at brevet sendes i en uges høring ved Embedsmandsgruppen inden det videresendes med dagsordenen til beslutning på Limfjordsrådets møde 23. november 2012.

8. Formandskabets møde med Fødevarerminister Mette Gjerskov og Miljøminister Ida Auken.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppens anbefaler Limfjordsrådet at godkende notat med anbefalinger til Formandskabet om emner, der kunne drøftes med ministrene.

Baggrund:

Med baggrund i beslutning på Limfjordsrådets møde 15. juni 2012 afholdt Formandskabet møde med Limfjordskommunernes borgmestre i august.

Borgmestrene opfordrede til, at Limfjordsrådets formandskab snarest afholder møde med Fødevarerministeren og Miljøministeren om udfordringerne i fosforådalene og randzoner. Der foreligger nu en invitation fra Ida Auken vedrørende dette, men der er endnu ikke fastsat en dato for mødet.

I relation til dette ministermøde har Embedsmandsgruppen tidligere indstillet til Limfjordsrådet, at der arbejdes for, at:

- Generel regulering undgås, og at der alternativt arbejdes mod specifik regulering.
- I næste generations vandplaner bør kommunerne få en mere fleksibel ramme, så en større del af beslutningerne lægges ud til kommunerne (se også dagsordenens pkt. 6).
- Der bør arbejdes videre med en afklaring vedr. brugen af modelværktøj til en målrettet indsat og opnåelse af synergi.
- Der bør holdes fast i, at det er Staten, der som vandplanmyndighed iværksætter/finansierer afklaringen.
- Pilotprojekter/storskalprojekter vedr. afklaring kan meget relevant forgå i oplandet til Limfjorden.

Bilag:

- Notat med anbefalinger til Formandskabet om emner, der kunne drøftes med ministrene eftersendes.

Det nævnte bilag til punktet var ikke udarbejdet. Embedsmandsgruppen drøftede i stedet mulige punkter til et møde mellem Formandskabet og ministrene.

Embedsmandsgruppen fandt at følgende punkter hensigtsmæssigt kunne diskuteres på mødet:

- ***Indledende erfaringer med P-ådale – Sammentænkning med randzoner og P-minivådområder.***
- ***Målrettede virkemidler, mere fleksibel ramme til 2. generations vandplanerne – Brevet vedrørende Landdistriktsprogrammet 2014-2020.***
- ***Limfjorden som Testcenter af virkemidler – Kompensationsopdræt af muslinger, Stenrevsprojekt, Kortlægning af sårbare arealer etc.***

9. Ekstra medarbejdere til Limfjordsrådets Sekretariat

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppens repræsentanter godkender aftale til underskrift vedrørende brug af den nye medarbejder.

Baggrund:

Der er i Limfjordsrådet / Embedsmandsgruppen besluttet, at:

- Sekretariatet udvides med ét årsværk til vandplanprojekter finansieret af Staten.
- Udvidelsen med ét årsværk sker efter solidaritetsprincippet, hvilket indebærer, at Embedsmandsgruppen stiller en underskudsgaranti. Indtjeningen følges løbende og i fald, der mangler finansierede opgaver/timer til Sekretariatet, skal hver enkelt medlemskommune indkøbe konsulenttimer ved Sekretariatet så, de manglende timer dækkes ind – Timerne fordeles i den forbindelse ligeligt mellem medlemskommunerne.
- Især efterspørges at Sekretariatet understøtter i forbindelse med opgaver forbundet med vandløbsindsatsen, herunder projektering, ændret vedligeholdelse, regulativudarbejdelse m.v.
- I forbindelse med ændret vedligeholdelse kunne udarbejdelsen af konsekvensvurderinger hensigtsmæssigt løses i fællesskab. Derved sikres en/et ensartet håndtering/grundlag for så vidt angår de data, kommunerne bruger i den Statslige model til udarbejdelse af konsekvenskort mv.

Bilag:

- Sekretariatet udarbejder et udkast til aftale med kommunerne om finansieringen, som udleveres på mødet.

Sekretariatet følger den nye medarbejders timeforbrug tæt. Sekretariatet orienterer løbende Embedsmandsgruppen herom, ifald der er problemer i forhold til at få konteret timer på projekterne.

Sekretariatet vil fremadrettet sende mellemregninger / budgetbetalinger ud til kommuner med igangværende projekter. Herved har Aalborg Kommune ikke et udlæg på igangværende projekter. MD afklarer med teknisk direktør i Aalborg om dette er nok, eller der er brug for yderligere sikkerhed i forbindelse med ansættelse af den nye medarbejder og budgetter/regnskaber.

Der blev udleveret et skema vedr. forventede konsulenttimer og kommunetimer i realiseringsprojekter under vådområdeindsatsen. Dette opdateres for så vidt angår projekterne og udsendes til Embedsmandsgruppen.

Frederikshavn Kommunes plan for regulativ og ansøgning om vandløbsprojekter rundsendes til embedsmandsgruppen til orientering.

10. Næste møde i det politiske forum samt møder i 2013.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at mødedatoer for Embedsmandsgruppen godkendes.

Baggrund:

Næste møde i Limfjordsrådet afholdes 23. november 2012 i Aalborg, Stigsborg Brygge 5 – Mødet starter kl. 10.00.

Foreløbige punkter til mødet er:

- Klimatilpasningsplaner.
- N-vådområder.
- Fosfor ådale.
- Brev til Fødevarerminister Mette Gjerskov vedr. landdistriktsmidler.
- Formandskabets møde med Fødevarerminister Mette Gjerskov og Miljøminister Ida Auken

- Mødedatoer for 2013.
- Presse.
- Orientering/Bordet rundt.
- Eventuelt.

Forslag til møder i Embedsmandsgruppen og Limfjordsrådet i 2013.

Embedsmandsgruppens møder placeres 14 dage før møder i Limfjordsrådet. Sekretariatets forslag til møder i Limfjordsrådet i 2013 er:

1. februar, 22. marts, 21. juni, 27. september samt 29. november.

Forslag til Embedsmandsgruppens mødedatoer er således:

18. januar (Viborg), 8. marts (Aalborg), 7. juni (Viborg), 13. september (Aalborg) samt 15. november (Viborg).

Vedrørende næste møde i det politiske forum tilføjes et punkt om status for Vandhandleplaner. Punktet om klimatilpasningsplaner rykkes ned under "Orientering".

Sekretariatet sender et nyt forslag til mødedatoerne 18. januar og Rådsmødet 1. februar. Samtidig ændres mødestedet så møderne i Viborg i stedet afholdes på skift mellem de vestlige kommuner.

11. Orientering/Bordet rundt.

- Havørred Limfjorden
- Stenrevsprojekt i Limfjorden
- Afholdelse af vandløbstemadag 29.11.2012 om realisering af vandplanerne.

Bilag:

- Kopi af program for temadag udleveres på mødet.

Orienteringen blev taget til efterretning. Kopi af program for temadag var rundsendt til Embedsmandsgruppen 8. november.

Der er til denne temadag mulighed for at invitere nabokommuner med og det er tænkt, at temadagen skal hvile i sig selv økonomisk.

Peter orienterede om deltagelse i en KL arbejdsgruppe vedrørende hospitalsspildevand. En rapport om resultaterne er ved at være klar.

Bjarke orienterede om et udbud af vandløbsvedligeholdelse i Mariagerfjord Kommune. Ud over laveste pris vægtes tilfredshedserklæringer fra løsning af andre tilsvarende opgaver.

Per orienterede om dialogmøder med staten om overvågningsprogrammet, herunder om hvilke kommunale krav der kunne være til præsentation af data fra overvågningsprogrammet. Per rundsender et oplæg til kommentering

12. Eventuelt.

- Næste møde.
- Andet.

Der var ikke noget til eventuelt

